No. 184 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag en Maandag 4 en 5 Augustus

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Augustus.

De *Moniteur* maakt heden een aantal wetten openbaar, waarvan de ontwerpen dezer dagen door de beide kamers zijn aangenomen; daaronder behooren de aangevraagde credieten voor het departement van marine, dat tot betaling van den intrest der grieksche leening, enz.

In de zitting der pairs van heden heeft de heer *Odier*, namens de commissie, rapport uitgebragt op het budget van de ontvangsten voor het jaar 1840.

— De aanstaande terugkomst van den heer *Thiers* in de hoofdstad, heeft wederom de geruchten vernieuwd, sedert de laatste jaren gewoonlijk in omloop, zoodra deze staatsman van eene afwezendheid te Parijs terug kwam, dat namelijk zijne terugkomst geene andere aanleiding had dan om eene portefeuille te aanvaarden. Men spreekt thans van twee combinatien, waarin de heer *Thiers* zijne plaats zou hebben. De eerste zou zijn een ministerie, waarin de doctrinairen een groot gewigt zouden hebben; dit is de onlangs vermelde verbindtenis tusschen de heeren *Guizot* en *Thiers*; de heer *Thiers* zou den schijn aannemen, als ontving hij met veel ijver de voorstellen hem van dien kant gedaan, doch zulks slechts met het oogmerk, om zijnen persoonlijken invloed te vermeerderen. Hij zou meer geneigd zijn, naar heden weder verzekerd wordt, om in eene combinatie met den president van het vorig ministerie, den heer *Molé* te treden, omdat deze op een zeer goeden voet met het hof of den koning stond, en dus eene administratie, waartoe deze behoorde, vereenigd met den invloed van hem, *Thiers*, het uitzigt op een' langeren duur gaf; en zoo zou men dus weder eene combinatie *Thiers-Molé* hebben, die, zeker, eenige maanden vroeger, voor eene onmogelijkheid werd gehouden. De tijd zal moeten leeren wat van deze geruchten zij.

— De maarschalk *Soult* heeft in den afgeloopen nacht twee buitengewone koeriers afgezonden, den een met depeches naar Petersburg, den anderen naar Londen.

— Het half officieel orgaan, *de Moniteur Parisien*, houdt heden het berigt, dat het gouvernement volstrekt geen tijding ontvangen heeft van het vertrek van *Mehemed*-Ali naar Konstantinopel. De geruchten daarvan, reeds eenmaal verspreid, waren op nieuw rondgedragen en worden heden zelfs in een der morgenbladen opgenomen. Het *Journal des Débats* over deze geruchten sprekende, houdt de togt van den egyptischen onderkoning, hoe buitengewoon die schijnen mogt, op zich-zelven niet voor geheel onwaarschijnlijk. Alleen kon men aan denzelven nog niet gelooven, uit hoofde de verhouding van den tijd. Den 3den had de kapudan-pacha de Dardanellen verlaten en zou dus den 14den te Alexandrie hebben moeten komen, op welk tijdstip de jongste stoomboot van daar naar Marseille was vertrokken. Deze vaart van negen dagen was niet onmogelijk voor het doen van den overtogt, maar de turksche vloot had nog te Rhodes geankerd, en onmogelijk was het in alle geval, dat men reeds uit Konstantinopel het berigt van de bedoelde komst kon hebben ontvangen, gelijk het gerucht liep. Voor het overige zoude het gezegd [illegible] van *Mehemed* te Konstantinopel in de tegenwoordige omstandigheden meer te wenschen dan te duchten zou zijn. *Mehemed* was geen vreemdeling, maar een Turk, en Muzelman; hij zou aan het turksche rijk den vrede en de vastheid wedergeven, vooral de nationaliteit, waardoor de vreemde invloed (die van Rusland) geweerd werd. Voor den troon des jongen sultans was niets te vreezen. *Mehemed's* eerzucht zou, naar het *Journal des Débats* wel verzekeren wil, bevredigd zijn met het bezit van Egypte, Arabie en Syrie, en zou de afstand dezer gewesten volgens hem evenwel niets wegnemen, van de ware kracht van de overig blijvende deelen van het turksche rijk.

— De *Toulonnais* zegt vernomen te hebben, dat de admiraal *Lalande*, op het berigt, dat het russisch eskader den Bosporus was genaderd, met al zijne bijhebbende schepen aan den ingang der Dardanellen was geankerd, gereed om dezelve binnen te zeilen, zoo de Russen den Bosporus invoeren.

— Op het oorlogsbureau spreekt men van nieuwe promotiën onder het leger, terwijl een aantal andere officieren op pensioen zouden gesteld worden. Ook de kaders van de marine zouden vermeerderd worden.

— De regter van instructie, *Zangiacomi*, heeft verscheidene beschuldigden in den aanslag van 12 Mei in de conciergerie verhooren doen ondergaan.

— De maarschalk *Clauzel* is Bordeaux gepasseerd zich weder naar Afrika begevende.

— Men spreekt nog veel over de schikking tusschen de beide banken van Londen en van Parijs. Zoo te Londen deze maatregel sterk gegispt is zelfs vernederend genoemd is, en het ook hier niet aan aanmerkingen tegen de overeenkomst ontbroken heeft, is men in het algemeen hier er toch meer mede ingenomen; sommigen willen zelfs dat deze zaak slechts eene eerste proef is van verdere wederkeerige en grootere handelingen, die voor de finantiele betrekkingen van de beide landen in de gevolgen van veel nut zouden worden.

— Uit Constantine wordt van de helft der vorige maand geschreven, dat de personen in het jongst komplot betrokken, tot verdrijving der Franschen en de herstelling van den gewezen beij, door den krijgsraad ter dood zijn veroordeeld geworden.

— Ter beurze heerschte heden veel drukte met de maandelijksche vereekening. Staatkundige geruchten werden er niet rondgedragen. De noteritg was heden (1 Augustus) 5 pCt. 112,05; 3 pCt. 80,20; Nap. r. 100,20; Sp. Ardoin 19¾; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten Julij.

De koning van Hanover heeft het verzoek van den magistraat der hoofdstad, [illegible] van de hand gewezen, en aan den stads-syndicus *Evers* het voorzitterschap in genoemd collegie opgedragen. Aan den heer *Rumann* wordt eene menigte van dank-adressen, zoo van ambtenaren als burgers ook uit andere steden van het Rijk, wegens zijne gehouden handelwijze, aangeboden.

De militaire maatregelen van voorzorg bleven den 27sten laatstleden te Hanover nog altijd voortduren.

— Uit St. Petersburg schrijft men van den 16den Julij, dat door eene verordening van den 13den dezer, een zeer gewigtige maatregel tot stand gekomen is, namelijk de aanneming van het zilvergeld als wettigen maatstaf der waarde voor geheel het rijk.

— Bij keizerlijke ukase is de graaf *Matuschewitz*, tot russisch ambassadeur te Stockholm benoemd, ter vervanging van den graaf *Potocki*, die op zijn verzoek uit die betrekking is ontslagen.

— Uit het groothertogdom Posen wordt geschreven, dat de voormalige poolsche majoor *Urbanowitsch*, die voor eenigen tijd onder de kleeding van een engelsch matroos te Memel was aangekomen, en daar, als van staatkundige woelingen verdacht, gevangen was genomen, door de pruissische autoriteiten weder was in vrijheid gesteld, met last echter om zich wederom naar Engeland in te schepen.

Te Wilna duurden de arrestatien voort; zelfs waren er vrouwen uit den aanzienlijken stand in hechtenis genomen, omdat zij ringen droegen met het naamcijfer van den ter dood veroordeelden *Konarski*, het hoofd van de jongste in de streken van Volhynie, Podolie te [illegible] en Wilna ontdekte zamenzwering. Zulke blijken van de heerschende denkwijs onder een deel der bevolking, hield men niet geschikt, de hoop op eene algemeene amnestie ter gelegenheid der huwelijksplegtigheid tenis van 's Keizers dochter, de grootvorstin *Maria*, te verlevendigen.

— Volgens de jongste officiele opgaven van de bevolking van het koningrijk Saksen, bedroeg dezelve op het laatst van 1837, [illegible] personen, waarvan 1,620,406 evangelisch-lutherschen, 1803 hervormden, 28,998 katholijken, 72 grieksche christenen en 845 joden. De

bevolking is in drie jaren tijds met 56,446 personen toegenomen. De vier voornaamste steden zijn: Dresden, met 69,523; Leipzig, met 47,514; Chemnitz met 22,365 en Freiburg met 11,446 inwoners. Het leger is 15,924 man sterk. Het budget van ontvangsten over 1838 en 1839 bedroeg 5,074,313 Thlr.; dat der uitgaven 4,975,837 Thlr., dus een batig slot gevende van omtrent 100,000 Thlr. De staatsschuld bedraagt 11,170,032. Thlr.

— Van den Donau wordt geschreven, dat de twist omtrent de gemengde huwelijken zich niet meer tot Pruissen en het noordelijke Duitschland bepaalt, maar ook in de Oostenrijksche staten dagelijks grooter wordt. Aldaar namelijk worden de weigeringen der katholijke geestelijkheid, om zich bij de inzegening van gemengde huwelijken naar de wetten van keizer *Joseph* te gedragen, steeds menigvuldiger, en weigert men de inzegening, indien de belofte niet gegeven wordt, de kinderen van beiderlei geslacht in de R. K. leer op te voeden.

— Uit het Oosten zijn geen nadere berigten ontvangen. Uit Triest wordt van den 24sten gemeld, dat de jongste tijdingen uit Konstantinopel, nog altijd van den 10den, bevestigden, dat de Divan tot elken prijs den vrede met *Mehemed*-ali wilde; maar dat echter sommigen weten wilden, dat de vloot met voorkennis van den sultan was uitgezeild, en de Divan op de door gezanten der Europesche mogendheden, desaangaande verlangde inlichtingen een ontwijkend antwoord had gegeven.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Augustus.

De koning en koningin worden overmorgen van Parijs te Mons verwacht. Des avonds zal de koningin zich naar het kasteel van Marimont begeven.

— Men zegt dat de generaal *Goblet* dezen morgen naar Duitschland vertrokken is, om er eene diplomatieke zending te vervullen.

— Uit de *Augsburgsche Zeitung* heeft men, in een berigt uit Berlijn vernomen, dat het Petersburger hof besloten is om geen gezant naar herwaarts te zenden, zoolang er nog Polen, die aan de poolsche omwenteling hebben deel genomen, in de kaders van het belgische leger zijn opgenomen. Het petersburger hof volgde hierin het voorbeeld door Pruissen en Oostenrijk gegeven bij het in belgische dienst treden van den generaal *Skzrijnecki*.

— Het dagblad *l'Observateur* verzekert, dat de fransche brigadegeneraal *Gérard*, die onlangs het bevel over de voorhoede-brigade gekregen heeft, eerstdaags naar Frankrijk terugkeert, eveneens als verscheidene andere, nog in belgische dienst gebleven fransche officieren.

— *l'Echo du Luxembourg* van den 31sten schrijft het volgende: » Martelange is door de belgische troepen ontruimd. De generaal *l'Olivier* bevindt zich thans met den staf van het 9de regiment en twee bataillons te Bastogne; de troepen rondom Martelange zijn nagenoeg in dezelfde kantonnementen gebleven.

— De commissie voor de grensscheiding heeft zich verdeeld. Twee harer leden, de heeren *Vilain XIIII* en *Grandgagnage*, begeven zich met een gedeelte der hollandsche commissie naar Maastricht. De heer *Vifquain* en *Berger* blijven met de andere hollandsche commissarissen te Luxemburg. De commissie schijnt niet meer in algemeene vergadering bijeen te komen, voor dat de arbeid voor de beide gewesten zal ten einde gebragt zijn. Zaturdag ll. hebben de hollandsche commissarissen zich naar Arlon begeven.

— De Ardoins waren heden te Antwerpen tegen 18 drie zestiende à ¼ genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Augustus.

Naar men verneemt heeft Z. M. benoemd, tot hoogleeraar in de Nederlandsche taal- en letterkunde bij de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, den heer *Bolhuys*, preceptor te Utrecht, en wel in de plaats van den heer *J. Bosscha*, die, gelijk bekend is, tot hoogleeraar bij het Athenæum Illustre te Amsterdam is geplaatst.

— Tot onderwijzer in de fransche taal- en letterkunde bij het koninklijk instituut voor de marine te Medemblik, heeft Z. M. benoemd de heer *A. A. Deenik*, thans corrector der Latijnsche school te Doesburg.

— De *Staats-Courant* houdt heden een Besluit van den 15den Julij 1839, houdende ampliatie op het bijzonder reglement voor het Loodswezen van de Goedereede en Maas (Besluit van den 5den Julij 1835 (Staatsblad n°. 21), door instelling van eene provisionele Loodsdienst voor het zeegat van Brouwershaven.

Voorts een ander Besluit van den 18den Julij 1839, houdende, onder anderen, wijziging van dat van den 1sten September 1837 (Staatsblad n°. 57), bevattende ampliatie op het bijzonder reglement over het loodswezen van de Goedereede en Maas.

— Naar de *Avondbode* heden vermeld, heeft zich in den voormiddag van gisteren en vervolgens, ter beurze te Amsterdam, ten aanzien der gezondheid van een der leden van het koninklijk huis, een zeer verontrustend gerucht verspreid. De redactie van het gezegd blad vertrouwt echter, dat dit gerucht overdreven en welligt van grond ontbloot is.

— Woensdag ll. heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje*, zich naar het lokaal van het departement van oorlog begeven en aldaar, vergezeld van den Directeur-Generaal en den Secretaris-Generaal, de verschillende bureaux der afdeelingen bezocht en zich met de meeste werkzaam zijnde ambtenaren onderhouden.

— Dingsdag avond is Z. K. H. prins *Hendrik*, vergezeld van den kapitein ter zee *Arriens*, aan boord van 's rijks stoomjagt, *de Leeuw*, in het maritime dok te Vlissingen aangekomen, alwaar hoogstdezelve terstond door den vice-admiraal *Gobius* verwelkomd werd. De jeugdige prins nam dadelijk met den kapitein *Arriens* het voor een togt naar de Middellandsche zee bestemde fregat, *de Rhijn*, in oogenschouw en onderzocht dezen uitmuntenden bodem met de grootste naauwkeurigheid. Woensdag heeft de prins met meergemelden kapitein zich bezig gehouden met het onderzoek van alles wat tot de indienststelling en uitrusting van het fregat behoort. Des middags heeft Z. K. H. met den kapitein *Arriens* en andere hoofdofficieren bij Z. Exc. den vice-admiraal *Gobius* het middagmaal gebruikt. Vrijdag zou de prins naar 's Hage terug keeren. Het fregat *de Rhijn* zal waarschijnlijk in het laatst dezer maand zeilvaardig zijn.

— Naar men uit Haarlem verneemt, zou er heden morgen op het gedeelte van den Haarlemmer-spoorweg, tusschen Haarlem en de Liebrug, een eerste proefrid met de stoomrijtuigen plaats hebben. — Tusschen de stedelijke besturen van Amsterdam en Haarlem en de administratie der hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij is dezer dagen eene overeenkomst getroffen, bepalingen houdende tot beveiliging der passage langs het gedeelte van den grooten weg op half weg Haarlem, alwaar de spoorweg den grooten weg zoude raken.

— Woensdag avond ten negen ure is te Delft brand ontstaan in een zeem- vol- en trasmolen, staande in het zuideinde der stad, welke in één oogenblik zoo hevig is uitgebarsten, dat de molen in een zeer korten tijd eene prooi der vlammen is geworden; gelukkig zijn, door de spoedig aangebragte hulp der brandspuiten, niettegenstaande den fellen wind, al de belendende gebouwen, waarvan vele met brandstoffen gevuld waren, bewaard gebleven, en is de brand ten elf ure gebluscht.

— Te Schiedam is in den morgen van den 1sten dezer brand ontstaan in de branderij van den heer *Cardell*, welke zoo hevig toenam, dat dezelve binnen den tijd van een uur, in weerwil der spoedige hulp, geheel was afgebrand.

— In de residentie zijn gearriveerd de heeren *Bouttevillle*, *Boscars* en *Collot*, professoren te Parijs, benevens professor *Kesteloot* van Gent.

— Te Utrecht werd den 31sten ll., onder het voorzitterschap van den heer Mr. *G. Dorn Seiffen*, ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw, de negende algemeene vergadering der leeraren aan de Gymnasiën gehouden, en, na het behandelen van verscheidene belangrijke punten der beschrijving, met eenen vriendschappelijken maaltijd besloten. Na denzelven namen de leden de gelegenheid waar, om het schoone van den *Zoölogischen Tuin* aldaar te bezigtigen, en eenigen tijd aldaar te vertoeven, waarna men scheidde.

— De *Augsb. Allg. Zeitung* van den 29sten Julij bevat eenen brief uit Brussel, waarin men onder anderen het volgende leest:

» De te Utrecht vergaderde Hollandsch-Belgische kommissie zet haren liquidatie arbeid ijverig voort. Het eerste ontwerp des onderzoeks is de kwestie betreffende de overschrijving der kapitalen van het Hollandsche op het Belgische grootboek. De kommissarissen van beide zijden zijn van het levendigste verlangen bezield, elkander te verstaan. Holland schijnt eenvoudig gelijk te willen, dat op het Belgische grootboek eene rente van vijf millioen guldens overgedragen wordt.

— Bij ministeriële decisie is vastgesteld, dat de vrijdom van registratie-regt, bepaald bij art. 70, § 3, n°. 3, der wet van den 22 frimaire, jaar VII, ook toepasselijk is op domein-losrenten. Alle schuldbrieven van het Amortisatie-Syndicaat zijn, voor de toepassing der wet op de registratie, met alle andere staatschulden gelijk gesteld.

— Bij ministeriële decisie is, met wijziging van die van 29 November 1838, bepaald, dat wanneer ingezetenen of openbare administratien gebruik willen maken van de bij de wet op het zegel toegestane bevoegdheid, om voor hunne acten, aan formaatzegel onderhevig, ander papier te bezigen, dan dat door het Rijk wordt gedebiteerd, zij het vermogen te doen stempelen naar verkiezing, ten kantore van het buitengewone zegel, of aan de algemeene zegeldirectie; dat het bovenstaande mede van toepassing is op de memorien van aangifte voor het regt van successie, en deze memorien dus niet voor zegel mogen worden geviseerd; deze zijn bij art. 25, n°. 1, der wet van den 16den Junij 1832 bepaaldelijk aan het zegel onderhevig verklaard, en vallen dus niet in de termen van art. 30 der wet van den 13den brumaire, jaar VII, als zijnde geene stukken, zonder overtreding der wet, op ongezegeld papier gesteld; en dat echter de acten, aan proportioneel handelzegel onderworpen, wanneer de ingezetenen niet verkiezen gebruik te maken van het door het Rijk gedebiteerde zegel van die soort, gestempeld moeten worden bij de directie van het algemeen zegelkantoor.

HANOVER.

Hetgeen gebeurd is liet zich voorzien. Werking brengt terugwerking voort. De drieste gevolgen van een onberaden volhouden op eenen doolweg doen zich allengskens meer en meer kennen. De gewelddadige, alle regt-vernietigende opheffing der staatsregeling van 1833, door den koning van Hanover, heeft niet maar de gemoederen der ingezetenen bedroefd en verbitterd: maar volharding en verkeerdheid, volhouden van aangematigd gezag en uitoefening van willekeur, hebben de vervreemde en verbitterde gemoederen tot het uiterste gedreven. De belangstelling in en de ijver voor de handhaving en het behoud van dierbare regten, waarop men herhaaldelijk inbreuk heeft gemaakt, in naam des konings, hebben ten laatste tot opstand gedreven. — De residentiestad van het koningrijk Hanover zag dezer dagen een krachtig en ernstig protest, tegen eene verregaande geweldenarij, vorige eeuwen waardig. De aanslag om door eene ordonnantie den stedelijken raad te ontbinden, en naar eigen goedvinden een burgemeester aan het hoofd te stellen, heeft echter schipbreuk geleden op het krachtdadige verzet, niet van een hoop gemeen volks, maar van de aanzienlijksten der stad. Ongehoord baldadig mag men bijkans noemen de schennis der stedelijke regten van Hanover; eene schennis die men genoegzaam gewoon is geworden... Maar het doet altijd leed als verkeerde raadgevingen den persoonlijk geëerd en, zoo het voorkomt, zelfs bemind vorst aanzetten tot gewaagde verkrachtingen van volksregten, waarbij zoo dikwerf de kroon wordt op het spel gezet. De zaak van Hanover is de zaak van het geheele constitutionele Duitschland; triomfeert de koning van Hanover, of liever zijn minister von Schele, in de poging om te blijven regeren zonder wet of regel, triomfeert hij in het handhaven van het koninklijk patent, waarbij de constitutie van 1833 eenzijdig en willekeuriglijk wordt opgeheven; dan is het met de vrijheid in Duitschland gedaan. Streng zal de geschiedenis zijn gedrag beoordeelen, dat, indien belang of staatkundige inzigten niet verblinden, nergens bij weldenkenden [illegible] zal. Bij de schijnbare toenadering der [illegible] een nieuw ontwerp van staatsregeling daar te stellen, [illegible] van 16 Julij niet te wachten. De stedelijke regering heeft echter haar pligt gedaan en loffelijk gehandeld; zóó is in vroegeren tijd in de Nederlanden menig verzet ook begonnen. Gelukkig is echter de Natie dat zulks nooit aan eenen telg uit den vorstenstam van Oranje kan toegeschreven worden. Wanneer niet, zoo als hier te lande, het belang van Vorst en Volk ineensmelt; wanneer regering en volk steeds over elkander staan, zoo als in Hanover, dan heeft men weêrstand, feitelijken weêrstand te wachten, zoo dikwerf men eenmaal regten en vrijheden aanrandt. Mogt toch de Bondsvergadering lessen van wijze en eerlijke staatkunde aan den koning van Hanover [illegible] het 13 artikel bestaat, [illegible] verspreidende tooneelen niet meer [illegible].

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Bij eene vorige gelegenheid, toen wij over Daguerre's ontdekking spraken (zie ons Nommer van 10 en 11 Februarij) waarvan men de openbaarmaking, ten gevolge van het door het fransch gouvernement hem toegelegd jaargeld, thans spoedig mag te gemoet zien, hebben wij ook met een woord gewag gemaakt, van de uitvinding van den berlijnschen schilder Liepmann, om copijen in olieverw van de oude meesterstukken, even als afdrukken van kopere of steendrukplaten, te leveren. Wij vinden omtrent deze uitvinding, die voorzeker veel tot uitbreiding van den smaak voor kunst [illegible] kan strekken, in de duitsche bladen thans [illegible] het hoofdzakelijke overnemen. De genoemde schilder, die als zoodanig geen bijzonderen naam bezat, [illegible] zich niet meer op oorspronkelijken arbeid toe te leggen, maar op de studie van de stukken der oude meesters, in 't bijzonder met betrekking tot de behandeling der kleuren. Het eerste stuk waaraan hij zijne studie wijdde, was een der portretten van Rembrandt, den kunstenaar zelven voorstellende, wiens gelaat door den breeden hoed half overschaduwd, te meer speling aan de onderscheidene half lichte en half donkere tinten geeft; een stuk aan het koninklijk Museum te *Berlijn* behoorende. Geheele uren, ja dagen beschouwde en bestudeerde Liepmann dit beeld om deszelfs kleurmengeling zich in te prenten. Toen hij zoover gekomen was, dat hij de kleinste kleurovergangen in zijne gedachten had, maakte hij van het portret eene copij in het zwart, en bragt naar deze copij Rembrandts beeldtenis op een werktuig, welks zamenstelling zijn geheim is, in de kleuren van het oorspronkelijke over, waarvan hij nu voorloopig honderd afdrukken maakte, alle aan elkander volkomen gelijk, en den indruk van eene trouwe copij des oorspronkelijken stuks op den beschouwer makende. Naar de verzekering van den uitvinder kan men zooveel afdrukken maken als men verlangt, dewijl hier geen afslijting, zooals bij een plaat of steen, plaats heeft; het werktuig moet slechts met nieuwe verwstoffen voorzien worden. Ieder schilder die in het bezit van het geheim is, kan zijn werk, wanneer het op gezegd werktuig overgebragt is, in het oneindige vermenigvuldigen. Bij de nog onvolkomenheid van het werktuig en de zwakke hulpmiddelen, kon Liepmann tot heden dagelijks slechts vier afdrukken leveren, doch deze zouden bij verdere volmaking tot op 40 à 50 daags kunnen gebragt, en daardoor de prijs, die thans voor een exemplaar nog een Fredric-d'or kost, op 2 Thlr. verminderd worden. De afdrukken zijn op karton of bordpapier, doch hebben het voorkomen als waren zij een op doek geschilderd stuk. Thans wil Liepmann zijne kunst op een miniatuurschilderijtje van van Mieris toepassen, ten bewijze dat zijne uitvinding zoowel geschikt is, om het fijnste als het stoutste werk over te brengen. De pruissische Staatscourant over deze verdienstelijke uitvinding sprekende, zegt: »De onbekende bewerking schijnt veel overeenkomst te hebben met de veelkleurige steenplaatdruk, met onderscheidene platen, gelijk deze weder in beginsel met den tapijtendruk overeenkomst; hier valt echter bijzonder in het oog, de onbemerkbare overgangen en ineensmeltingen der kleuren, welke de steendruk niet vermag, daar deze zich moet behelpen met op elkander liggende, doorschijnende schakeringen. Men mag dus wel vragen, hoe is het werktuig in staat den vrijen penseeltrek weder te geven? In het beeld dat wij zagen, is er althans aan gedacht, om het opbrengen der verw niet glad te doen schijnen, dewijl het anders ook het voorkomen van een stuk van Rembrandt zou gemist hebben." Ook omtrent deze uitvinding wordt, overigens, even als in *Frankrijk* omtrent de *daguerrotype* is geschied, verlangd, dat de regering het geheim der bewerking van den uitvinder tracht te koopen en ten algemeenen nutte openbaar maakt.

Amerika. — In de *Vereenigde Staten* zullen in den loop van dit jaar *the Papers of Madison* verschijnen. Deze gedenkschriften zullen niet alleen een groot getal brieven aan voorname personen van Madison's tijd behelzen, maar inzonderheid een volledig verslag over de debatten der conventie, door welke de constitutie der *Vereenigde Staten* werd aangenomen. Alles in der tijd, namelijk in de jaren 1782 tot 1787 door Madison zelven geschreven.

Azië. — De heer E. Boré, een fransch reiziger, sedert het voorjaar van 1838, op uitnoodiging van de Akademie van Opschriften en Fraaije Letteren en onder begunstiging van het fransch gouvernement eene wetenschappelijke reis door *Persie* ondernemende, heeft in een brief van het begin dezes jaars uit *Tebriz*, aan den minister van het openbaar onderwijs gerigt, verslag gedaan van zijne togten door *Bithynie*, *Paphlagonie*, *Cappadocie* en *Armenie*; in dit verslag kondigt hij tevens zijn ontwerp aan, om in *Persie* eene stichting voor het onderwijs op den Europeschen voet tot stand te [illegible] het [illegible] werden [illegible] de letteren en wetenschappen uit te breiden. Zijn ontwerp had bij de aanzienlijke Persen veel bijval gevonden en reeds had hij eene fransche grammaire in het persisch opgesteld, om tot het gezegde onderwijs te dienen.

Frankrijk. — Bij een koninklijke ordonnantie zijn de heeren baron de Walckenaer en J. Ravenel tot adjunct-bewaarders bij de koninklijke bibliotheek benoemd, de eerste voor de afdeeling kaarten en plans, de ander voor de gedrukte werken.

Nederlanden. — Om de bezigtiging van het Museum van Oudheden te *Leiden* gemakkelijker te maken, zijn de bepalingen, waaronder de verzameling sedert Augustus 1838 opengesteld was geworden, onder goedkeuring der bevoegde autoriteit, gewijzigd, en zal onder anderen, dien ten gevolge, te beginnen met den 1sten dezer, het Museum van Oudheden des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags des morgens van 11 ure tot des namiddags 4 ure, voor iederen bezoeker, welke zich behoorlijk gekleed daartoe aanmeldt, ter bezigtiging openstaan. Op ieder dag der week (des Zondags alleen na 12 ure), zullen ook buiten den tijd voor openbare bezigtiging, bezoekers worden toegelaten: van 1 April tot 1 October, des morgens 7 tot des avonds 7, en gedurende de overige maanden van des morgens 9 tot des namiddags 4 ure, na alvorens daartoe een door den eersten of tweeden conservator onderteekend toegang-biljetten bekomen te hebben. Buitenlanders zullen zonder toegang-billetten op alle dagen der week, van 1 April tot 1 October, van des morgens 7 tot des avonds 7, en gedurende de overige maanden van des morgens 9 tot des namiddags 4 ure, door den custos worden rondgeleid. Aan zulke personen, welke, ter eigene oefening of andere wetenschappelijke oogmerken, herhaaldelijk of gedurende eenigen tijd achtereenvolgend van de verzameling wenschen gebruik te maken, zal, op gemeenschappelijk overleg der beide conservatoren, een door den eersten of bij zijne afwezendheid door den tweeden conservator onderteekend bewijs van toegang kunnen worden afgegeven.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54⅞, ¾; dito 5 pCt. 102 zeven zest., ⅛; Kansbill. $26\frac{15}{16}$, ⅞; Am. Syndikaat 97; Handelm. 173⅝, ⅛; O. Indië 5 pCt. 100, $99\frac{15}{16}$; ⅞; Rijn Spoorweg 104¼; Ardoins 18 vijf zest.; Mexik. 24½.

178ste LOTERIJ.

Bij MOEREL EN COMP., Splitters der Koninklijke Nederlandsche Loterij; bij wien in de afgeloopene 177ste Loterij de Kapitale Prijzen van *ƒ* 30,000 en van *ƒ* 7500, alsmede onderscheidene Prijzen van *ƒ* 1000 zijn getrokken, zijn nog te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Huur* en *Koop* Prijs-Courant.

De Trekking der *Eerste Klasse* begint den 12. Augustus aanstaande.

*** Wegens STERFGEVAL wordt TE KOOP aangeboden: Eene, sedert onheugelijke jaren te *Amsterdam* gevestigde FABRIEK voor GOUD- en ZILVERDRAAD, GALONNEN, PASSEMENTEN, EPAULETTES en verdere MILITAIRE ORNAMENTEN. Voorts ZIJDEN-TWIJNDERIJ en LINT-FABRIEK, met al derzelver vaste en losse GEREEDSCHAPPEN, enz. Nader onderrigt te bekomen, mits Brieven *franco*, bij den Boekverkooper J. BEKOUW, in de Kalverstraat, Letter A, N°. 157, te *Amsterdam*.

J. VAN GINNEKEN, Notaris te *Teteringen*, als daartoe regterlijk benoemd, zal voor zijne principalen, op Donderdag den 8. Augustus 1839, Provisioneel, en op den 22. dierzelfde maand definitief, beider dagen des namiddags ten Vijf ure, ten huize van GERRIT SPIERING, in *de Zwaan* te *Teteringen*, Publiek Veilen en Verkoopen:

1°. Koop. Het LOGEMENT en HERBERG genaamd *DE ZWAAN*, bestaande in eene sedert weinige jaren geheel nieuw gebouwde en wel ingeregte HUIZING, met STALLING, KAR- en TURFKOOI, SCHUUR en ERF, twee MOESTUINEN en DRIES, staande en gelegen te *Teteringen*, aan den Straatweg op *Oosterhout*, Kadastraal bekend onder Sectie B, N°. 454, 455 en 456 en Sectie C, N°. 160, te zamen groot 66 Roeden en 90 Ellen.

In gebruik aan te vaarden met den 1. Junij 1840.

2°. Koop. Een Perceel BOUWLAND, gelegen als voor in de eerste Klamp van de Gauw, Kadastraal bekend Sectie B, N°. 474, groot 1 Bunder, 23 Roeden en 50 Ellen.

3°. Koop. Een Perceel BOUWLAND, gelegen als voor in Westrakken, Kadastraal bekend onder Sectie C, N°. 171, groot 1 Bunder, 17 Roeden en 70 Ellen.

4°. Koop. Een Perceel HOOILAND, gelegen als voor in de Kroggen, Kadastraal bekend onder Sectie E, N°. 200, groot 1 Bunder, 04 Roeden en 40 Ellen.

In gebruik aan te vaarden met den 11. November 1839.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene HUIZINGE, STAL, TUIN en ERVE, benevens eene daar tegen over aan het Water gelegene WERF, staande te *Breda*, geschikt tot het uitoefenen van verschillende AFFAIRES, als ook om dezelve tot FABRIEK in te rigten. Te bevragen bij de Uitgevers dezes, mits Brieven *franco* onder Letter B.

UIT DE HAND TE HUUR OF TE KOOP.

Eene Kapitale MANEGE, zijnde een HOUTEN GEBOUW met PANNEN DAK, in 1838 geheel nieuw gebouwd, ter lengte van 28 en ter breedte van 17 Ellen, zonder eenige Stijlen, Schotten of andere Belemmeringen in de Binnenruimte, met een annex ruim Portaal, waarin zonder verhindering van den ingang, zes PAARDEN geplaatst kunnen worden, alsmede een TUIN en behoorlijke HUISWERF, hier aan behoorende; staande en gelegen in de Stad *Tilburg*, op den Straatweg naar *Breda*, nabij de Begraafplaats aldaar; zijnde hoofdzakelijk geschikt, tot MANEGE voor Militairen, Kunstrijders, en alle Oefeningen met Paarden, en kan ook zeer civiel en gemakkelijk worden ingerigt tot WOONHUIZING, FABRIJK, TRAFIJK, MAGAZIJN of waarvoor men ze mogt verkiezen te gebruiken.

De liefhebbers inclinerende, gelieven zich in persoon of met vrachtvrije brieven, te vervoegen bij C. STOOPS, Koopman te *Tilburg*, of bij de Eigenaresse de Weduwe J. ROKSNOER, het beroep van Timmerman uitoefenende, wonende te *Ryen*, Gemeente *Gilze* en *Ryen*.

*** Op DINGSDAG den 6. Augustus 1839, des voormiddags om 10 ure, in het Koffijhuis bij Mejufvrouw de Weduwe OERS, op de Groote Markt te *Breda*, eene Publieke Verkooping van BLOEMEN en zeldzame schoone PLANT-, STRUIK- en HEESTERGEWASSEN voor den open grond, de ORANJERIE en de BROEIKAS in den vollen groei, als: ORANJE-BOOMEN, MIMOSA'S, MAGNOLIA'S, CAMELIA'S, AZALIA'S, PÆONIA'S en vele andere PLANTEN; welke allen op den dag vóór de Verkooping, op de gewone uren zullen kunnen worden gezien.

*** De CENTRALE DIRECTIE van het Eiland *Walcheren*, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op *Donderdag* den 15. Augustus aanstaande, in tegenwoordigheid van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie *Zeeland*, in het Locaal der Directie in de Abdij te *Middelburg*, des voormiddags ten 11 ure, publiek presenteren aan te besteden: de LEVERANTIE van DIJKS-MATERIALEN, benoodigd voor den aanstaanden Winter en het Dienstjaar 1840, bestaande in:

Draghouten, Mastboomen, IJzer, Wormnagels, Hollandsch Rijs, Haringband, Walchersche Staken, [illegible], Riet, Brabandsch Rijs en *Staken*, *Doorniksche* en *Vilvoordsche Steen.*

Zullende de conditien acht dagen te voren ter lezing liggen ter Griffie van voornoemde Directie, en nadere informatie te bekomen zijn bij den Opper-Commies S. ROELSE, te *Middelburg*.

MIDDELBURG, den 25. Julij 1839.

STOOM-JAGT
VARENDE TUSSCHEN
MIDDELBURG EN ROTTERDAM,
AUGUSTUS 1839.

Van Middelburg.				Van Rotterdam.			
Dingsdag	6,	's morg.	8½ uur.	Woensdag	7,	's morg.	3½ uur.
Vrijdag	9,	»	11 »	Zaturdag	10,	»	4½ »
†Zondag	11,	»	4½ »	Maandag	12,	»	6 »

*** Bij F. P. STERK, te *Breda*, zijn gedrukt: STATEN voor GEMEENTEN-BEGROOTING ingerigt, volgens de GEMEENTEN-REKENINGEN, benevens *vijf* TABELLEN voor BIJLAGEN, welke daarbij moeten worden overgelegd. Alle Benoodigdheden voor Gemeenten-Besturen en andere Administratien zijn bij hem voorhanden.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

MILITAIRE BIBLIOTHEEK.

IN 10 DEELEN COMPLEET;

Waarvan de volgende Werken het licht zien:

1°. H. v. BRANDT, Taktiek der 3 Wapens . . . . *ƒ* 2,40.
2°. C. v. DECKER, Strategie . . . . . . » 1,40.
3°. H. v. BRANDT, De Kleine Oorlog . . . . . » 2,40.
4°. F. A. O'ETZEL, De Terreinleer . . . . . » 2,25.
5°. J. G. W. MERKES, Versterkingskunst . . . . . » 2,50.

zijnde thans aan de HH. Inteekenaars verzonden:

6°. C. v. CLAUSEWITZ, De Russische Veldtogt van 1812 met eene Kaart . . . . . *ƒ* 2,50.
7°. ————, De Veldtogt van 1813 tot op den wapenstilstand, en de Veldtogt van 1814 in Frankrijk . » 1,80.

Ter perse zijn:

8°. C. VON CLAUSEWITZ, De Veldtogt van 1796 in Italie.
9°. ————, ———— 1799 in Italie en Zwitserland, 2 Deelen.
10°. ————, De Veldtogt van 1815. 1 Deel.

Hiervan zal nog in den loop van dit jaar het licht zien *de Veldtogt van* 1815, als het best geschikt om op de Veldtogten van 1812, 1813, en 1814 het eerst te volgen.

De Inteekening op de geheele Serie der MILITAIRE BIBLIOTHEEK, in 10 Werken bestaande, blijft nog opengesteld voor zoover de voorhanden voorraad der Werken N°. 1—5 strekt; terwijl de Uitgevers, om aan de vele aanvragen gevolg te geven, te rade geworden zijn, om de Veldtogten van den Generaal CLAUSEWITZ op zich zelve gezamenlijk, (en dus buiten de bovenvermelde vijf eerste Werken der Militaire Bibliotheek) verkrijgbaar te stellen, tegen eene verhooging van 10 pCt. boven den prijs, waarvoor dezelve aan de Heeren Inteekenaars op de geheele Militaire Bibliotheek worden afgeleverd.

Door zeer compressen druk zullen de 10 Deelen, der *Militaire Bibliotheek* de HH. Inteekenaren minder kosten, dan bij Inteekening is bepaald geworden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.